

When the cadenza becomes the drive to the cadence.

Samenwerking KU Leuven & LUCA School of Arts: implementatienota

Wat vooraf ging...

Met een muzikale metafoor kan gesteld worden dat het academiserings- en integratieproces voor het hoger kunstonderwijs zich sinds 2013 in een soort “cadenza” bevindt. Dat is een improvisatorische passage door een solist op het einde van een deel van een soloconcert, of van een aria. De cadenza start doorgaans op het moment dat de muziek tijdelijk tot stilstand komt op een “hangend” akkoord (orgelpunt), net wanneer de luisteraar de laatste rechte lijn naar het slotakkoord verwacht (de coda). De solist maakt van de harmonische spanning gebruik om wat voorafging nogmaals muzikaal verder uit te spinnen, vaak op een virtuoze manier. Het einde van de cadenza bestaat traditioneel uit een triller, waarmee de solist het orkest aangeeft terug te kunnen inzetten met de slotformules, die voor onbepaalde duur werden uitgesteld.

In de geest van het bolognaproces betekende in Vlaanderen het structuurdecreet van 2003 de start van de academisering voor de hogeschoolopleidingen van twee cycli, waaronder ook de opleidingen van het hoger kunstonderwijs die worden aangeboden in de studiegebieden audiovisuele & beeldende kunsten en muziek & podiumkunsten. De Associatie KU Leuven heeft er steeds voor gepleit om in deze de kunsten niet anders te behandelen dan de andere academische opleidingen, en heeft tussen 2002 en 2012 concrete voorbereidingen getroffen voor een integratie van deze academische kunstopleidingen, samen met de opleidingen architectuur uit dezelfde hogeschool. Daarin is de associatie echter niet gevolgd door de decreetgever.

In tegenstelling tot de rest van het hoger onderwijs, worden tot op vandaag in de studiegebieden audiovisuele & beeldende kunsten en muziek & podiumkunsten zowel de professionele als de academische opleidingen aangeboden door de hogescholen, terwijl in alle andere studiegebieden (met als derde uitzondering nog de nautische wetenschappen) de academische opleidingen worden aangeboden door de universiteiten. Bij de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten in 2013 zijn de academische kunstopleidingen dus ontkoppeld van de andere academische opleidingen. Onder meer de architectuuropleidingen integreerden als een nieuwe faculteit van de KU Leuven, terwijl de

academische kunstopleidingen ingebed bleven binnen de hogeschool, samen met de professionele kunst- en kunstgerelateerde opleidingen.¹

De Associatie KU Leuven opteerde op dat moment voor de oprichting van LUCA School of Arts, een hogeschool waarin alle kunstopleidingen binnen de associatie worden samengebracht, met campussen van Gent tot Genk, en een aanbod in quasi alle kunstdisciplines. Dit maakt van LUCA de grootste School of Arts van Vlaanderen (bijna 3.500 studenten). De andere associaties opteerden ervoor om hun Schools of Arts apart te houden (academie enerzijds, conservatorium anderzijds) en deze in te bedden in grotere hogescholen met naast kunstopleidingen vooral professionele opleidingen. Als eigenstandige en comprehensieve School of Arts is LUCA dus een unicum in Vlaanderen. Daarbij omvat LUCA zowel professionele als academische opleidingen in de studiegebieden audiovisuele & beeldende kunsten en muziek & podiumkunsten, als kunstgerelateerde professionele opleidingen in de studiegebieden architectuur en industriële wetenschappen & technologie (en verder ook een niet-kunstgerelateerde professionele bachelor bouw).

Het standpunt van de associatie blijft onverminderd dat ook de kunsten hun plaats hebben binnen de academische context van een universiteit. Hoewel het integratiedecreet dit voor de kunsten niet volgde op het vlak van de onderwijsbevoegdheden om bachelor- en masterdiploma's uit te reiken, bleef datzelfde decreet wel uitgaan van een intensieve samenwerking tussen de universiteit en een School of Arts. Die samenwerking was reeds verplicht vóór 2013 en de academiseringsdynamiek werd door het integratiedecreet ook niet stopgezet, laat staan teruggeschroefd. De decreetgever heeft voor de kunstopleidingen de gezamenlijke verantwoordelijkheid van hogescholen en universiteiten immers institutioneel nog steviger verankerd in de decretaal omschreven structuur van een "school of arts". Er is dan ook verder ingezet op onderzoek in de kunsten en doctoraten, uitgereikt door de universiteit. De academiseringsmiddelen hebben zelfs een groeipad gekregen. Er is in 2013 dus duidelijk niet gekozen om de academische kunstopleidingen alsnog te beschouwen als professionele opleidingen, wel integendeel.

Tijdens het academiseringsproces (de periode 2002-2013) werden voor de kunsten reeds samenwerkingsvormen opgezet tussen de hogeschool en de universiteit, net zoals dat gebeurde voor de andere domeinen waarbinnen de academische hogeschoolopleidingen uiteindelijk wel integreerden in de universiteit. In eerste instantie werd geopteerd voor een

---

¹ Kunstgerelateerde opleidingen zijn professionele opleidingen die strikt genomen niet behoren tot de studiegebieden audiovisuele & beeldende kunsten of muziek & podiumkunsten, maar daar inhoudelijk wel bij aansluiten, en bijgevolg decretaal gedefinieerd worden als "kunstgerelateerd". Binnen LUCA is deze definitie van toepassing op de opleidingen audiovisuele technieken: film, tv en video, audiovisuele technieken: fotografie, en interieurvormgeving.

geassocieerde faculteit voor architectuur en kunsten, binnen de Groep Humane Wetenschappen. Naarmate duidelijk werd dat enkel de architectuuropleidingen zouden integreren in de universiteit, werd de faculteit ont dubbeld in enerzijds een *geassocieerde* faculteit architectuur binnen de Groep Wetenschappen & Technologie (waar het onderzoek een plaats kreeg in het departement architectuur), en anderzijds een *bijzondere* faculteit kunsten binnen de Groep Humane Wetenschappen.

De uitreiking van doctoraten in de kunsten gebeurt via de faculteit letteren, waarbij de kunsten een eigen doctoraatscommissie hebben, maar de facultaire doctoraatscommissie letteren de dossiers bekrachtigt. Voor personeelsleden werden de statuten van onderzoeker in de kunsten en bijzonder gastdocent in de kunsten ontwikkeld, beide eveneens onder toezicht van de facultaire beoordelingscommissie letteren, die wordt uitgebreid met vertegenwoordigers van LUCA.

De mogelijkheden tot samenwerking tussen LUCA en KU Leuven werden na de integratie van de andere academische hogeschoolopleidingen positief verkend door rectoraal adviseur Geert Bouckaert, met als resultaat het rapport “LUCA @ KU Leuven!” uit 2016. Deze nota gaf aanleiding tot het initiatief van algemeen beheerder Koenraad Debackere om binnen de universiteit 2 rekeneenheden vrij te maken waarmee verschillende faculteiten en departementen een 10%-ZAP aanstelling konden uitschrijven voor LUCA-onderzoekers met een doctoraat in de kunsten, die dan binnen de respectievelijke faculteiten en departementen inzetten op interdisciplinair onderzoek.

Tussen november 2017 en oktober 2018 werkte een werkgroep onder voorzitterschap van Ludo Melis en Carl Van Eyndhoven aan een nota die de verdere mogelijkheden beschreef voor de uitbouw van een “academische ruimte voor de kunsten” binnen de universiteit. De eindnota van deze werkgroep stelde een geleidelijk pad voorop waarin de academische kunstopleidingen van LUCA in hun werking zo volledig mogelijk aansluiten bij de academische opleidingen van de universiteit, op het vlak van onderwijs, onderzoek, internationalisering, maatschappelijke dienstverlening en beoefening van de kunsten. Deze evolutie komt voort uit zowel bottom-up als top-down initiatieven. Ze wordt gelegitimeerd door de eigen beleidskeuze van zowel LUCA als de KU Leuven, binnen de perken van de huidige decretale kaders. Dit wil zeggen dat niet geraakt wordt aan de decretale bevoegdheden, maar wel de (eveneens decretaal voorziene) mogelijkheden tot samenwerking worden gemaximaliseerd.

De Raad van Bestuur van LUCA School of Arts en het GeBu van KU Leuven hebben deze aanpak goedgekeurd en een implementatiewerkgroep samengesteld. Deze

implementatiewerkgroep, onder voorzitterschap van vicerector Bart Raymaekers en algemeen directeur-decaan Simon Van Damme, is met zijn besprekingen gestart op 1 april 2019. Deelnemers aan de gesprekken waren An Descheemaeker, Bert Overlaet, Bruno Lambrecht, Frank Baert, Jan Raeymaekers, Jesse Stroobants, Ludo Melis, Maarten Vanvolsem, Marleen Verlinden, Tine Baelmans en Veerle Van der Sluys. De doelstelling was om concrete voorstellen tot uitgediepte samenwerking te ontwikkelen binnen de domeinen onderwijs, onderzoek, personeel, infrastructuur en ondersteunende processen, en het institutionele domein. Voorliggende nota komt voort uit de besprekingen binnen deze implementatiewerkgroep.

Pro memorie: waarom samenwerken?

(cursieve tekst overgenomen uit de nota “een academische ruimte voor de kunsten” 2018)

LUCA en KU Leuven werken reeds geruime tijd samen en ervaren de nood aan een verdieping ervan en aan een verdere verstrengeling van de academische opdrachten. Creativiteit en cross-over zijn immers belangrijke waarden die een steeds meer prominente plaats krijgen in de samenleving en de maatschappij. Zowel voor academisch gevormde kunstenaars als voor de universitair gevormde creatieve geesten zijn vormen van hybriditeit fundamenteel. De kunsten en de gerelateerde studiegebieden evolueren naar schottenloosheid, cross-over en vertonen hybridisering. Op vlak van onderzoek is er complementariteit tussen het onderzoek in de kunsten, als performatief onderzoek vanuit het particuliere, en de verschillende vormen van onderzoek aan de universiteit. Met een faculteit kunsten zal de KU Leuven zich aansluiten bij de internationale tendens om transdisciplinariteit uit te bouwen met kunstonderzoek (University of Edinburgh, UC London, Aalto University...).

LUCA en KU Leuven streven gezamenlijk naar een zo nauw mogelijke verweving van de academische kunstopleidingen met de andere universitaire opleidingen. Zij beogen de eigenheid van de onderscheiden velden en de cross-over tussen deze velden maximale kansen geven in het bijzonder qua onderzoek. Zij wensen de academisering van de kunsten verder te versterken door nieuwe mogelijkheden te openen, en tevens een unieke positie te realiseren door het academisch kunstonderwijs deel te laten uitmaken van de strategische uitbouw van de universiteit. Dit laat toe het comprehensieve karakter van de universiteit te verhogen en de onderzoekswaaier te verbreden.

Voorafgaandelijke noot: artistiek onderzoek als continuüm

Artistiek onderzoek vormt de spil van deze nota. Het wordt in de voorgestelde piste de kern van de geassocieerde faculteit kunsten, vanuit de overtuiging dat ook voor het artistiek onderzoek een comprehensieve onderzoeksintensieve universiteit als KU Leuven de ideale omgeving is. De schijnbare ontkoppeling met onderwijs (dat niet kan integreren in de universiteit) is daarbij géén eigen beleidskeuze, maar vloeit voort uit de decretale realiteit dat de onderwijsbevoegdheid voor de kunsten nu eenmaal anders verankerd is dan de onderzoeksbevoegdheid. Onderzoek en onderwijs blijven dan ook verbonden met elkaar, via de feitelijk overlap tussen de geassocieerde faculteit binnen de universiteit en de School of Arts binnen de hogeschool. Dit vormt meteen de aanleiding om, ongeacht de decretale beperkingen, toch ook meteen in te zetten op verstrengeling tussen artistiek en universitair onderwijs.

Voor een goede lezing van deze nota is belangrijk om artistiek onderzoek te begrijpen als een continuüm van fundamenteel tot praktijkgericht onderzoek. Let wel: hier wordt geen poging gedaan om artistiek onderzoek te definiëren. De zoektocht naar een exacte omschrijving bestaat al even lang als de discipline zelf, en eigenlijk is een continu debat over zelfdefiniëring wezenlijk voor eender welk wetenschapsdomein.²

Op vandaag is het onderzoek binnen LUCA evenwel gestructureerd en gefinancierd in twee compartimenten. Enerzijds is er het onderzoek dat traditioneel gekoppeld werd aan de academische opleidingen en hun academiseringsmiddelen (tegenwoordig “aanvullende onderzoeksmiddelen” genoemd). Anderzijds is er het onderzoek dat voortvloeit uit de beperkte middelen voor praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (PWO) die LUCA ontvangt omdat de hogeschool ook professionele opleidingen aanbiedt.

Het onderscheid tussen een academische gerichtheid en een professionele gerichtheid bestaat in Vlaanderen op bachelorniveau, binnen het domein van onderwijs, vanuit de vraag wat de finaliteit is van een bepaalde opleiding: doorstroom naar het werkveld of doorstroom naar een masteropleiding. Voor onderzoek is dit onderscheid in feite nooit bedoeld. Toch wordt het weerspiegeld in de huidige structuren van LUCA: met vier “academische” onderzoekseenheden enerzijds, en een vijfde, “professionele” onderzoekseenheid anderzijds (LABOpro). De ongelijke verhouding tussen beide uit zich daarbij niet alleen in het bestaan van vier onderzoekseenheden enerzijds versus één enkele anderzijds, maar ook in de omvang

---

² Een recente en bevattelijke referentie is de Vienna Declaration on Artistic Research: https://www.elia-artschools.org/userfiles/File/customfiles/vienna-declaration-on-ar22-june-2020_20200622113402.pdf

van de overheidsmiddelen die LUCA ontvangt: ruim 4 miljoen euro aanvullende onderzoeksmiddelen, versus amper 300.000 euro PWO-middelen.

Succesvolle onderzoeksactiviteiten situeren zich binnen een continuüm dat oog heeft voor zowel de meest fundamentele onderzoeksvragen als voor de meest praktijkgerichte ontwikkelingen. Samenwerking tussen de onderzoekers van de “academische” eenheden en LABOpro worden steeds frequenter. Daarom beschouwt deze nota artistiek onderzoek als het geheel van onderzoeksactiviteiten binnen LUCA School of Arts, en pleit ze ervoor om deze ook als geheel te positioneren binnen de geassocieerde faculteit kunsten. Met onderzoekseenheden die zelf ook dat continuüm in zich dragen, en met middelen die zowel bedoeld zijn voor fundamenteel artistiek onderzoek als voor de praktijkgerichte valorisatie ervan.

Deze premisse lost via het onderzoek een discussiepunt op dat de onderwijsintegratie van de kunsten vaak heeft bemoeilijkt: de positie van de professioneel gerichte kunstopleidingen. Het academiseringstraject spitste zich van bij de start toe op de opleidingen van twee cycli, de academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen. Voor de professioneel gerichte bacheloropleidingen is steeds duidelijk geweest dat zij thuishoren in de biotoop van de hogescholen (waar ze intussen overigens aangevuld werden met de beroepsgerichte graduaatsopleidingen). Ook vandaag is er geen vraag om professioneel gerichte opleidingen een plaats te geven aan de universiteit: binnen de kunsten biedt de context van een School of Arts de mogelijkheid om artistieke opleidingen, ongeacht hun gerichtheid, samen te houden. Wat deze nota wél doet is binnen de universiteit een plaats creëren voor het brede spectrum van artistiek onderzoek dat de grondslag vormt van deze kunstopleidingen. En via dat onderzoek slaat de geassocieerde faculteit kunsten alsnog de brug tussen de academische opleidingen van de universiteit en de artistieke opleidingen binnen de School of Arts.

Institutioneel kader: de geassocieerde faculteit kunsten

Als plaats voor het artistiek onderzoek in samenwerking met LUCA School of Arts richt de KU Leuven een geassocieerde faculteit kunsten op binnen de Groep Humane Wetenschappen. Deze faculteit kwam reeds tot stand tijdens het academiserings- en integratieproces, maar werd nog niet organiek verankerd in de structuren van de universiteit. Aangezien de onderwijsbevoegdheid voor het hoger kunstonderwijs (nog) niet bij de universiteit ligt, behoudt de faculteit tot nader order een “geassocieerd” statuut.

Leden van de faculteit

De leden van de faculteit zijn alle personeelsleden die binnen LUCA School of Arts belast zijn met een onderzoeksopdracht in één van de betreffende onderzoekseenheden. Zij zijn aan de faculteit verbonden op een van de volgende manieren:

- via het statuut van onderzoeker in de kunsten (0%-aanstelling voor onbepaalde duur), dat automatisch wordt toegekend aan ieder personeelslid dat binnen LUCA een onderzoeksopdracht krijgt in een van de vier betrokken onderzoekseenheden
- via het statuut van bijzonder gastdocent in de kunsten (0%-aanstelling voor hernieuwbare termijnen van in eerste instantie 4 jaar en vervolgens 8 jaar), dat kan worden toegekend aan leden van het OP3 die binnen LUCA het profiel van “docent met onderzoeks- en onderwijsopdracht” hebben (minimale aanstelling van 80% waarvan 40% onderzoek), op aanvraag door het personeelslid, beoordeeld door de bijzondere beoordelingscommissie van de geassocieerde faculteit
- via het statuut van bursaal (100%-aanstelling, gefinancierd door de universiteit met middelen die LUCA daartoe inbrengt) als doctorandus in de kunsten, op advies van de doctoraatscommissie van de geassocieerde faculteit

Vooralsnog worden er geen ZAP-leden aangesteld binnen de geassocieerde faculteit. Wel kunnen bijzonder gastdocenten in de kunsten een ZAP-aanstelling krijgen bij een andere faculteit of een departement (aanstellingen van 10%, gefinancierd door de universiteit met eigen rekeneenheden). Dit gebeurt met het oog op het uitbouwen van interdisciplinair onderzoek in samenwerking met een andere faculteit of een departement, op basis van een profielvacature, beoordeeld door de beoordelingscommissie van een andere faculteit, uitgebreid met ten minste een lid van de bijzondere beoordelingscommissie van de geassocieerde faculteit. Deze personeelsleden bekomen zo in feite een driedubbele affiliatie:

zij zijn tewerkgesteld bij LUCA (aanstelling als docent met onderzoeks- en onderwijsopdracht), verbonden aan de geassocieerde faculteit (aanstelling als bijzonder gastdocent), en aan een andere faculteit of departement (aanstelling als ZAP).

Met uitzondering van de bursalen, behouden alle leden van de faculteit hun aanstelling bij LUCA. De hogeschool blijft juridisch werkgever voor personeelsleden met het statuut van onderzoeker in de kunsten of bijzonder gastdocent in de kunsten. Voor de bursalen is de universiteit juridisch werkgever, weliswaar met middelen die door de hogeschool ter beschikking worden gesteld. De bursalen volgen het doctoraatsreglement van de universiteit, aangevuld met de bijzonderheden voor de geassocieerde faculteit kunsten.

Bijzondere beoordelingscommissie

De geassocieerde faculteit beschikt niet over een eigen facultaire beoordelingscommissie. Wel wordt in de schoot van de faculteit een bijzondere beoordelingscommissie opgericht, die met name verantwoordelijk is voor het beoordelen van de aanvragen en verlengingen voor het statuut van bijzonder gastdocent in de kunsten, en tevens leden afvaardigt in beoordelingscommissies van andere faculteiten voor de toekenning van ZAP-mandaten.

De bijzondere beoordelingscommissie bestaat uit ZAP-leden van andere faculteiten van de KU Leuven (ten minste één uit iedere groep) en OP3-leden van LUCA met het statuut van bijzonder gastdocent in de kunsten of met een ZAP-aanstelling aan de KU Leuven (om in aanmerking te komen moeten zij dit statuut al langer dan 4 jaar hebben en aangesteld worden voor een periode tijdens dewelke hun eigen statuut niet komt te vervallen). De oprichting van deze bijzondere beoordelingscommissie gebeurt door de Academische Raad, de samenstelling gebeurt door het GeBu op voordracht van het directiecomité van LUCA School of Arts.

Binnen LUCA wordt erover gewaakt dat de evaluaties door de bijzondere beoordelingscommissie meegenomen worden in de evaluaties van dezelfde personeelsleden met betrekking tot hun aanstelling binnen de hogeschool, bijvoorbeeld doordat de evaluatie van de onderzoeksopdracht systematisch “uitbesteed” wordt aan de geassocieerde faculteit. Voor bijzonder gastdocenten die tevens een ZAP-aanstelling hebben van 10% bij een andere faculteit of een departement, wordt er bovendien voor gezorgd dat ook de evaluatie door de beoordelingscommissie bevoegd voor dat luik wordt meegenomen in hun evaluatie.

Decaan en vicedecanen

De algemeen directeur van LUCA School of Arts, aangesteld door de Algemene Vergadering van de hogeschool, neemt ambtshalve de functie op van decaan van de geassocieerde faculteit kunsten. De decaan is waarnemer in het (bijzonder) groepsbestuur, de (bijzondere) academische raad en de universiteitsraad. De decaan wordt tevens uitgenodigd voor het decanenoverleg.

Binnen LUCA worden tevens vicedecanen aangesteld, die dezelfde functie ook opnemen binnen de geassocieerde faculteit kunsten. De vicedecaan onderwijs is waarnemer in de onderwijsraad, de vicedecaan onderzoek in de raad voor onderzoeksbeleid en de adviesraad onderzoek van de Humane Wetenschappen. Conform het intern reglement van de onderzoeksraad wordt ook een vertegenwoordiger van LUCA uitgenodigd (geen vicedecaan).

Interne structuur: multicampusfaculteit met onderzoekseenheden

Conform wat gangbaar is binnen de Groep Humane Wetenschappen is de faculteit gestructureerd in onderzoekseenheden. Die opdeling is dezelfde als het onderzoek binnen LUCA School of Arts, dat momenteel gestructureerd is in vier onderzoekseenheden, op evenveel campussen:

- Onderzoekseenheid Image (campus Gent)
- Onderzoekseenheid Intermedia (campus Brussel)
- Onderzoekseenheid Inter-Actions (campus Genk)
- Onderzoekseenheid Music & Drama (campus Leuven)

Naar analogie met het organigram binnen de Groep Humane Wetenschappen staat iedere onderzoekseenheid onder leiding van een coördinator (momenteel binnen LUCA onderzoekshoofd genoemd). De geassocieerde faculteit kan wijzigingen aan zijn interne structuur voorleggen aan het groepsbestuur.

Concrete implementatiestappen

	KU Leuven	LUCA
01	organieke oprichting van de geassocieerde faculteit kunsten binnen de groep humane wetenschappen	

02	samenstelling van een bijzondere beoordelingscommissie op het niveau van de faculteit	
03	opname van de decaan van de geassocieerde faculteit kunsten in het groepsbestuur humane wetenschappen, het bijzonder groepsbestuur, de bijzondere academische raad, de universiteitsraad en het decanenoverleg	
04	dubbele affiliatie van alle LUCA-personeelsleden met onderzoeksopdracht op basis van de bestaande statuten (onderzoeker in de kunsten, bijzonder gastdocent in de kunsten, bursaal)	
05	zichtbaar maken van de dubbele affiliatie van de 10%-ZAP binnen de universiteit: zij zijn immers zowel verbonden aan de geassocieerde faculteit kunsten (als bijzonder gastdocent in de kunsten) als aan de faculteiten en departementen waar zij hun ZAP-aanstelling hebben	

Onderzoeksbeleid

Doctoraatsopleiding

Het doctoraat in de kunsten wordt binnen de Associatie KU Leuven uitgereikt sinds 2006, onder de auspiciën van de faculteit Letteren, maar op basis van aparte aanvullingen op het universitaire doctoraatsreglement, namelijk die van de (tot op heden) bijzondere faculteit kunsten. Vooralnog is de doctoraatsopleiding in de kunsten nog niet zichtbaar in de programmagids. Daar dient de opleiding dus te worden aangemaakt, en deze wordt voortaan gekoppeld aan de geassocieerde faculteit kunsten.

De geassocieerde faculteit reikt het diploma uit van doctor in de kunsten, en heeft daarvoor een facultaire doctoraatscommissie en een doctoraatsopleiding, die aansluit bij de Doctoral School for the Humanities and Social Sciences. De doctoraatscommissie wordt bij delegatie door de geassocieerde faculteit kunsten samengesteld door het directiecomité van LUCA School of Arts, conform de aanvullingen op het universitaire doctoraatsreglement voor de geassocieerde faculteit (artikel 5). In deze neemt het directiecomité van LUCA dus de rol op van faculteitsbestuur. De doctoraatsstudenten zijn ingeschreven bij de universiteit. Zij krijgen binnen LUCA het statuut van onderzoeker, zodat zij ook toegang hebben tot de faciliteiten van de hogeschool, voor zover zij daarover nog niet beschikken door een aanstelling als personeelslid van de hogeschool.

Doctorandi in de kunsten hebben een promotor die hetzij behoort tot de geassocieerde faculteit (als bijzonder gastdocent in de kunsten of als ZAP-lid), hetzij tot een andere faculteit. In dat laatste geval is er ook een copromotor die wel verbonden is aan de geassocieerde faculteit.

Onderzoeksprojecten

Leden van de geassocieerde faculteit verwerven onderzoeksprojecten conform de procedures van de universiteit. Zij worden bij hun aanvragen ondersteund door de Dienst Onderzoekscoördinatie, en krijgen voor het beheer van de extern verworven financiering een krediet binnen de geassocieerde faculteit.

De huidige dienst onderzoek & projecten van LUCA fungeert verder als team van stafmedewerkers onderzoek binnen de geassocieerde faculteit en/of het departement kunsten. Indien zinvol kunnen leden van de huidige dienst ook worden toegevoegd aan de centrale Dienst Onderzoekscoördinatie van de universiteit.

Onderzoeksoutput

De leden van de geassocieerde faculteit kunsten registreren de output van hun onderzoek in Lirias. Dit betekent dat alle onderzoeksoutput door personeelsleden van LUCA integraal onderdeel wordt van de output van de universiteit. Indien LUCA zelf rapporteert over onderzoeksoutput, dan rapporteert LUCA daarbij alle output die binnen de KU Leuven is geregistreerd onder de geassocieerde faculteit kunsten. Hetzelfde geldt voor informatie over onderzoeksprojecten, die integraal wordt opgenomen in en dus ook afgeleid uit de systemen van de universiteit.

Bij uitbreiding wordt de onderzoeksoutput van een bijzonder gastdocent in de kunsten met een ZAP-aanstelling van 10% bij een andere faculteit of een departement niet alleen gerapporteerd binnen de geassocieerde faculteit en binnen LUCA, maar tevens integraal in rekening gebracht bij de faculteit of het departement waar de ZAP-aanstelling zich situeert.

LRD

De leden van de geassocieerde faculteit kunsten kunnen op dezelfde manier een beroep doen op ondersteuning vanuit LRD als de andere leden van de universiteit. Via de associatie draagt LUCA School of Arts reeds bij tot de werking van LRD.

Wetenschappelijke integriteit

Issues omtrent wetenschappelijke integriteit worden behandeld door de bestaande commissie wetenschappelijke integriteit van de KU Leuven, waarin LUCA School of Arts vandaag al vertegenwoordigd is.

Concrete implementatiestappen

	KU Leuven	LUCA
06	doctoraatsopvoeding in de kunsten aanmaken in de programmagids en verankeren in de geassocieerde faculteit kunsten	
07	overheveling van de administratie en projectopvolging binnen onderzoek naar de KU Leuven, waarbij de reeds bestaande dienst binnen LUCA de rol van facultaire ondersteuning opneemt	

08	rapportering van onderzoeksoutput van leden met meerdere affiliaties mogelijk maken binnen Lirias	
----	---	--

Onderwijsbeleid

Het bestaan van een geassocieerde faculteit geeft de universiteit nog geen bevoegdheid voor het uitreiken van bachelor- en masterdiploma's in de kunsten, aangezien die onderwijsbevoegdheid voor de betreffende studiegebieden decretaal blijft toegewezen aan de hogeschool. Studenten die een bachelor- of masterdiploma willen behalen in de studiegebieden audiovisuele & beeldende kunsten of muziek & podiumkunsten, volgen daartoe dus hun opleiding aan LUCA School of Arts. Doctoraatsopleidingen in de kunsten behoren dan weer niet tot de bevoegdheid van de hogeschool, en vallen dus wel onder de geassocieerde faculteit kunsten van de KU Leuven.

Uitwisseling van opleidingsonderdelen

Binnen hun curriculum kunnen de opleidingen van LUCA wel opleidingsonderdelen voorzien uit het aanbod van KU Leuven. Dit is reeds het geval in enkele opleidingen (bv. de afstudeerrichting muziektherapie en de educatieve masteropleidingen). Bijkomend integreert LUCA vanaf het academiejaar 2020-2021 universitaire opleidingsonderdelen in het aanbod van keuzevakken die binnen LUCA openstaan voor alle masterstudenten.

De universiteit biedt eveneens de mogelijkheid aan studenten van KU Leuven om binnen of bovenop hun programma opleidingsonderdelen te volgen bij LUCA. Het gaat om individuele keuzevakken, maar ook om een artistieke minor. Net zoals voor de eigen studenten kan LUCA de deelname aan deze vakken en deze minor laten afhangen van een artistieke toelatingsproef. Concreet wordt vanaf het academiejaar 2020-2021 een opleidingsonderdeel gecreëerd onder de bevoegdheid van de facultaire POC Letteren, waarbinnen onderwijsinhouden uit het aanbod van LUCA kunnen opgenomen worden door universiteitsstudenten. Dit aanbod kan verder groeien.

De uitwisseling van opleidingsonderdelen tussen LUCA en KU Leuven gebeurt in principe conform de associatieregeling, en dus zonder verrekening van kostprijs. Een uitzondering geldt voor de artistieke minor met daarin opleidingsonderdelen bij LUCA met een sterke praktijkcomponent en een hoge mate van individuele begeleiding of een intensief gebruik van materialen en faciliteiten (waarvoor studenten van LUCA extra studiekosten betalen). LUCA en KU Leuven bepalen de modaliteiten daarvoor in onderling overleg.

Hoewel het decreet gezamenlijke diplomering voorziet binnen de context van een School of Arts, blijkt deze bepaling enkel voorzien voor de situatie waarbij meerdere hogescholen participeren aan één School of Arts. Gezamenlijke diplomering tussen de universiteit en de

hogeschool binnen die School of Arts is decretaal niet voorzien. Nochtans zou dit in de context van LUCA en KU Leuven een logische constructie zijn. Een mogelijkheid die wel bestaat, is dat studenten zich inschrijven aan zowel KU Leuven als aan LUCA, om zo twee diploma's tegelijkertijd te behalen. Een kader voor dergelijke "double degrees" wordt verder uitgewerkt.

Kwaliteitszorg

Samen met de onderwijsbevoegdheid, blijft ook de verantwoordelijkheid over de kwaliteit van de kunstopleidingen bij LUCA. De hogeschool is dan ook voorwerp van een aparte instellingsreview. Als intern kwaliteitszorgsysteem voor de opleidingen ontwikkelde LUCA de KOPERA-cyclus voor alle artistieke opleidingen, en KU Leuven de COBRA-methode voor alle universitaire opleidingen. Beide modellen worden aangehouden tot de volgende instellingsreview (2022-2023 voor KU Leuven, 2023-2024 voor LUCA). Intussen wordt onderzocht of nadien een verbreding van COBRA naar de artistieke opleidingen zinvol is, dan wel of KOPERA blijft bestaan als "facultaire variant" voor de kunsten.

Programma-administratie

De programma-administratie van de academische opleidingen van LUCA gebeurt door de universiteit, volgens de geldende procedures van de Dienst Onderwijsprocessen. Ook voor admissions doet LUCA een beroep op de dienst van de universiteit. Deze administratieve opvolging start vanaf de voorbereiding van het academiejaar 2021-2022.

In de programmagids van KU Leuven verschijnt de geassocieerde faculteit kunsten als bevoegde faculteit voor de doctoraatsopleiding. De academische opleidingen van LUCA worden eveneens zichtbaar gemaakt in de programmagids van KU Leuven, mits de mogelijkheid om duidelijk aan te geven dat deze diploma's worden uitgereikt door de hogeschool.

Om niet geconfronteerd te worden met verschillende processen binnen dezelfde hogeschool, kan LUCA ervoor opteren om ook voor de professionele opleidingen over te stappen op de processen en de procesondersteuning door de universiteit.

In de programmagids van LUCA blijven zowel de professionele als academische opleidingen verschijnen, inclusief de doctoraatsopleiding, mits de mogelijkheid om duidelijk aan te geven dat deze diploma's worden uitgereikt door de universiteit.

De huidige medewerkers van de onderwijssecretariaten en de centrale diensten kwaliteit & onderwijs en onderwijsadministratie kunnen, naargelang hun profiel en expertise, toegevoegd worden aan de betrokken diensten van de universiteit, of binnen LUCA blijven fungeren als team van ondersteuners met betrekking tot het onderwijs.

Concrete implementatiestappen

	KU Leuven	LUCA
08	verdere identificatie, uitbouw en promotie van opleidingsonderdelen die openstaan voor wederzijdse uitwisseling tussen studenten van LUCA en KU Leuven	
09	[input met betrekking tot de programma's waarin deze minor kan worden opgenomen]	vormgeving van een artistieke minor die binnen LUCA kan worden opgenomen door universiteitsstudenten
10	vormgeving van andere minoren die binnen de universiteit kunnen worden opgenomen door LUCA-studenten	[input met betrekking tot de programma's waarin deze minoren kunnen worden opgenomen]
11	onderzoek of het zinvol is om COBRA als kwaliteitsmethode te verbreden zodat deze methode na 2024 ook toegepast kan worden binnen LUCA	
12	overname van de processen voor onderwijsadministratie van KU Leuven binnen LUCA	
13	zichtbaar maken van de opleidingen van LUCA in de programmagids van KU Leuven (mits vermelding dat het diploma wordt uitgereikt door de hogeschool)	
14		zichtbaar maken van de doctoraatsopleiding in de kunsten in de programmagids van LUCA (mits vermelding dat het diploma wordt uitgereikt door de universiteit)
15	uitwerking van een kader voor "double degrees"	

Internationalisering

Facultair niveau

Internationalisering binnen LUCA is op dit moment vooral gericht op internationale mobiliteit van studenten en docenten in het kader van onderwijs. Om deze mobiliteit te realiseren worden externe beursprogramma's aangesproken deels gefinancierd met interne werkingsmiddelen van de hogeschool. Voor de administratieve processen en de rapportering wordt nu al vaak gebruik gemaakt van systemen en processen van KU Leuven. Verdere expertisebundeling kan nog gebeuren binnen het domein van admissions.

De internationale partnerschappen van LUCA worden bijgehouden in de samenwerkingsdatabank van KU Leuven. Deze partnerschappen gelden voortaan tevens voor de geassocieerde faculteit kunsten. Momenteel situeren ze zich binnen mobiliteitssamenwerking op niveau van bachelor en master. Na overheveling van de doctoraatsopleiding in de kunsten van de faculteit letteren naar de geassocieerde faculteit kunsten kan de mobiliteit van doctoraatsstudenten in de kunsten mee opgenomen worden in deze partnerschappen, evenals de mobiliteit van alle andere personeelsleden die als onderzoeker verbonden zijn aan de geassocieerde faculteit.

In afwijking van de andere faculteiten telt de geassocieerde faculteit kunsten geen aparte vicedecaan voor internationalisering. Binnen de geassocieerde faculteit neemt de vicedecaan onderzoek tevens deze bevoegdheid op. Deze vicedecaan is lid van de raad voor internationaal beleid. Verder kunnen leden van de geassocieerde faculteit deelnemen aan onderliggende werkgroepen van deze raad.

Universitair niveau

Op instellingsniveau gaat KU Leuven drie soorten partnerschappen aan: naast de "global exchange" partnerschappen voor studentenmobiliteit, zijn er nog "priority" partnerschappen en "network" partnerschappen.

Binnen priority partnerschappen worden door beide partners onder meer joint doctoraten gefinancierd en wordt een impulsfonds voor gezamenlijke projecten opgezet. KU Leuven heeft een dergelijk partnerschap aangegaan met de Universiteit van Edinburgh. Er wordt op dit moment onderzocht of deze samenwerking ook kan gerealiseerd worden met de University of Helsinki en Aalto University. Beide zijn relevant voor samenwerking in het

domein van de kunsten. De geassocieerde faculteit kunsten draagt bij aan elk van deze partnerschappen door de inbreng van een joint doctoraat.

Een belangrijk network partnerschap is UNA Europa, een alliantie van 8 universiteiten die werkt rond de Europese universiteit van de toekomst. Binnen dit netwerk is het Erasmus+ European University project gestart. Binnen dit project wordt gewerkt rond verschillende thema's: European Studies, Cultural Heritage, Sustainability and Data Science. De Associatie KU Leuven is associated partner binnen het project, waardoor samenwerking met LUCA als hogeschool reeds mogelijk is. Ook de geassocieerde faculteit kunsten kan kan participeren aan bijvoorbeeld PhD workshops, OpenU, UNA4Career, UNA Europa Seed Funding. Tevens kan onderzocht worden of er samengewerkt kan worden bij de uitbouw van de geplande joint bachelors binnen de verschillende thema's.

Een tweede alliantie is FILMEU, die werkt rond de oprichting een Europese Universiteit voor film en media arts. LUCA is één van de 4 stichtende leden. Ook hier wordt bekeken op welke manier de andere faculteiten van de universiteit kunnen participeren in dit project.

Concrete implementatiestappen

	KU Leuven	LUCA
16	overname van de processen voor internationalisering van KU Leuven binnen LUCA zodat alle initiatieven en partnerschappen op het niveau van LUCA tevens gelden voor de geassocieerde faculteit kunsten	
17	opname van de vicedecaan onderzoek in de raad voor internationaal beleid	
18	opzetten van joint doctoraten vanuit de geassocieerde faculteit binnen de priority netwerken met Edinburgh University en Aalto	[vrijwaren van de nodige middelen binnen het contingent van bursalen]
19	identificeren van initiatieven van UNA Europa waaraan de geassocieerde faculteit kunsten actief kan participeren	identificeren van initiatieven van FILMEU waaraan de andere faculteiten actief kunnen participeren

Infrastructuur, processen en financiën

LUCA en KU Leuven hebben, zowel binnen de associatie als bilateraal, een sterke traditie van operationele samenwerking met betrekking tot infrastructuur, systemen en processen. In overleg tussen de facilitaire diensten van LUCA en KU Leuven is reeds afgesproken dat de hogeschool instapt in de operationele ondersteuning door ICTS en de Technische Diensten van de universiteit. Deze transitie is versneld door een recente cyberaanval op de servers van de hogeschool, en binnen het kader van de opvolging binnen LUCA algemeen beheer.

Vanzelfsprekend zullen deze transities de versterkte samenwerking tussen beide instellingen helpen faciliteren.

Financieel bestaan er eveneens stromen tussen beide instellingen. Deze lopen onder meer via de samenwerking binnen de context van de associatie. Daarnaast bleef de universiteit ook na de integratie van de architectuuropleidingen een beroep doen op LUCA voor ondersteuning en studentenvoorzieningen op de gemengde campussen in Brussel en Gent. Omgekeerd doet LUCA voor de studenten op campus Leuven een beroep op de studentenvoorzieningen van KU Leuven. Een ander voorbeeld zijn de bursalen, die op basis van LUCA-middelen worden aangesteld binnen de universiteit. Deze onderlinge dienstverlening wordt verrekend via een verlegging van de werkingsuitkering, waarbij een deel van de middelen bedoeld voor de universiteit terechtkomen bij de hogeschool.

Financiële afspraken ten gevolge van de uitbouw van de geassocieerde faculteit kunsten kunnen verder in rekening worden gebracht via deze kanalen, waarbij evenwel rekening gehouden moet worden met het feit een verlegging van de werkingsuitkering decretaal in principe slechts in één richting kan verlopen. Minstens binnen de context van een School of Arts zou een bidirectionaliteit van de gemengde bijdrage decretaal mogelijk gemaakt moeten worden.

Concrete implementatiestappen

	KU Leuven	LUCA
20	instap in de ondersteuning door ICTS en de Technische Diensten van KU Leuven voor de campussen van LUCA (met uitzondering van campus C-mine, waar UCLL instaat voor de technische diensten)	
21	uitwerking van financiële afspraken omtrent de samenwerking en verankering van deze afspraken binnen de bestaande stromen, met inbegrip van de mogelijkheid tot een bidirectionele gemengde bijdrage	

What's next

De implementatie van de voorstellen uit deze nota maakt van de geassocieerde faculteit kunsten definitief de academische ruimte voor het artistiek onderzoek zoals dit de voorbije jaren binnen de Leuvense context is ontwikkeld. Het comprehensieve karakter van de universiteit wordt versterkt en de onderzoekswaaier verbreed. Het artistiek onderzoek kan zich geloofwaardig inbedden binnen een onderzoeksintensieve universitaire omgeving vol kansen voor interdisciplinaire verbanden.

Het geassocieerde karakter van de faculteit duidt op de verdere groei die het artistiek onderzoek, als relatief jonge academische discipline, nog moet doormaken om uiteindelijk een voedingsbodem te kunnen worden voor een volwaardig proces van peer review. Dit zou moeten toelaten om over vier jaar een beoordelingscommissie samen te stellen die ook binnen de faculteit kunsten zelf ZAP-leden kan aanstellen. Typische structuren zoals een faculteitsbestuur en faculteitsraad kunnen dan volgen, terwijl de administratieve processen intussen reeds afgestemd zullen zijn. Ook het verwerven van onderwijsbevoegdheid voor kunstopleidingen aan de KU Leuven zelf blijft een betrachting, met de piste voor gezamenlijke diplomering door hogeschool en universiteit als mogelijke oplossing voor de huidige patstelling op dat vlak.

Daarmee blijft de ambitie duidelijk dat de geassocieerde faculteit op termijn een “gewone” faculteit zou worden, te weten: even “bijzonder” als alle andere.

Een met “cadenza” verwant maar toch onderscheiden begrip uit de muziektheorie is het structurelement van een “cadens”, te definiëren als de conclusie van een muzikale zin of beweging, door de luisteraar te herkennen aan zijn melodische en harmonische vorm, op basis waarvan die een soort afsluitende of neerleggende beweging ervaart. Cadensen bestaan in verschillende varianten, waarvan de meest authentieke versie aanvoelt als een echt slot, terwijl andere een vervolg openlaten en soms zelfs opdringen. Het mag duidelijk zijn dat deze implementatienota als doelstelling heeft om het artistiek onderzoek en onderwijs binnen de context van het duet tussen LUCA School of Arts en KU Leuven na een meer improvisatorische passage terug in een meer definitieve plooi te leggen, maar ook dat het slotakkoord daarvan nog niet geklonken heeft.